

Sygn. akt I C 2201/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Skowron

Protokolant: Dagmara Nieścierowicz

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 r.

w Z.

sprawy z powództwa B. W.

przeciwko Kołu (...) w Z.

o zapłatę

1. powództwo oddała,
2. nie obciąża powoda B. W. obowiązkiem zwrotu kosztów procesu, które poniósł pozwany – Koło (...) w Z..

Sygn. akt I C 2201/14

UZASADNIENIE

I. Stanowiska stron.

1. Powód, B. W., wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego Koła (...) w Z. kwoty 26.421,30 zł (tytułem wynagrodzenia za szkody łowieckie) z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu (15 października 2014 r.) do dnia zapłaty.

2. Pozwany – Koło (...) w Z. wniósł o oddalenie powództwa i obciążenie powoda kosztami procesu. Zarzucił, że nieruchomości, na których powstały szkody w uprawach rolnych, znajdują się w granicach administracyjnych miasta Z., a tym samym – z mocy prawa – nie wchodzą w skład dzierżawionego przez pozwanego obwodu łowieckiego. Niezależnie od tego zakwestionował wartość dowodową dołączonej do pozwu opinii rzeczoznawcy z zakresu rolnictwa.

II. Stan faktyczny.

W marcu i kwietniu 2014 r. zostały częściowo zniszczone uprawy pszenicy i kukurydzy wysiane na polach należących do B. W. – działki zostały zbuchtowane (zryte w poszukiwaniu pożywienia) przez dziki; nieruchomości, na których powstały szkody łowieckie znajdują się w granicach administracyjnych miasta Z., które z kolei mieści się w obrębie dzierżawionego przez Koło (...) w Z. obwodu łowieckiego nr 202.

III. Dowody i ich ocena.

1. Ustalenia faktyczne zostały dokonane na podstawie dokumentów i zdjęć określonych w postanowieniu dowodowym z 13 maja 2015 r. (k 118).

2. Przeprowadzone w sprawie dowody potwierdzały, że powód przed wszczęciem postępowania dochował staranności w ustaleniu osoby zobowiązanej do naprawienia szkody i zweryfikowaniu wysokości zgłaszanego żądania (tj. nie wystąpił z powództwem w sposób lekkomyślny) – miało to znaczenie dla rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

3. Wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktyczne były niesporne – zostały przyznane przez strony i nie wymagały dowodu (art. 229 k.p.c. [chodziło tu o położenie działek, na których powstała szkoda, sam fakt zaistnienia szkody i osobę poszkodowanego]). W tej sytuacji wnioski o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, o przesłuchanie świadków i stron, o zobowiązanie pozwanego do przedłożenia umowy dzierżawy obwodu łowieckiego nr 202 i o wystąpienie przez Sąd do Urzędu Marszałkowskiego Województwa (...) o dodatkowe dokumenty, zostały oddalone (art. 227 k.p.c. i art. 217 § 3 k.p.c.).

IV. Podstawa prawna rozstrzygnięcia; podsumowanie.

1. Za szkody w uprawach i płodach rolnych wyrządzone przez zwierzęta łowne (m.in. dziki) co do zasady odpowiada dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego (art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 października 1995 r. Prawo łowieckie [dalej: u.pr.ł.]). Obwody łowieckie wydzierżawiane są kołom łowieckim albo Polskiemu Związkowi Łowieckiemu (art. 28 ust. 1 i 1a u.pr.ł.). W skład obwodów łowieckich nie wchodzi tereny w granicach administracyjnych miast; jeżeli jednak granice te obejmują większe obszary leśne lub rolne, z obszarów tych może być utworzony obwód łowiecki lub mogą być one włączone do innych obwodów łowieckich (art. 26 pkt 2 u.pr.ł.).

2. Do 31 grudnia 2005 r. granice obwodów łowieckich ustalał wojewoda w drodze rozporządzenia (art. 27 ust. 1 u.pr.ł. w brzmieniu sprzed zmiany wprowadzonej ustawą z 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami zadań i kompetencji administracji terenowej); rozporządzenie takie było aktem prawa miejscowego (art. 39 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie i art. 87 ust. 2 i 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. [dalej: Konstytucja RP]).

3. Ustanowiona w art. 2 Konstytucji RP zasada państwa prawnego nakłada na prawodawcę obowiązek przestrzegania zasad prawidłowej legislacji, tj. m.in. precyzyjnego stanowienia norm prawnych, tak, żeby ich treść była oczywista, a ich adresaci nie mieli wątpliwości co do swoich praw i obowiązków (por. Opracowanie Biura Trybunału Konstytucyjnego – Proces prawotwórczy w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego dotyczące zagadnień związanych z procesem legislacyjnym, str. 30 i nst. [publikacja dostępna na stronie internetowej: trybunal.gov.pl/fileadmin/content/dokumenty/proces_prawotworczy.pdf] oraz np. wyrok TK z 21 marca 2001 r., K24/00 i wyrok TK z 7 listopada 2006 r., SK 42/05); przekroczenie pewnego poziomu niejasności przepisów prawnych może stanowić przesłankę do stwierdzenia ich niezgodności z art. 2 Konstytucji RP (por. Opracowanie Biura Trybunału Konstytucyjnego – Proces prawotwórczy w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Wypowiedzi Trybunału Konstytucyjnego dotyczące zagadnień związanych z procesem legislacyjnym, str. 35) i skutkować odmową ich zastosowania przez sąd (por. wyrok SN z 12 lipca 2000 r., III RN 208/99, wyrok SN z 7 marca 2003 r., III RN 33/02 i J. Niczyporuk, Kontrola sądowa aktów prawa miejscowego, Teka Komisji Prawniczej – Oddz. Lublin PAN, 2010, s. 143-144 [publikacja dostępna na stronie internetowej: www.pan-ol.lublin.pl/wydawnictwa/TPraw3/Niczyporuk.pdf]).

4. Rozporządzeniem z 22 grudnia 2005 r. w sprawie podziału województwa (...) na obwody łowieckie (Dz. Urz. Woj. D. z 2005 r., nr 265, poz. 4714) Wojewoda (...) zatwierdził dotychczasowe granice obwodów łowieckich. Granicami obwodu łowieckiego nr 202 zostało objęte całe miasto Z. (przebiegały one m.in. od m. Zielona i granicy Państwa, granicą do zachodniego skraju m. Z., skąd torem kolejowym na północny zachód i dalej na północny wschód [...] do m. S.) – bez wyszczególnienia, jakie tereny mieszczące się w granicach administracyjnych tego miasta zostały włączone do dzierżawionego przez pozwanego obwodu łowieckiego. Do obwodu (...) nie mógł zostać włączony cały obszar miasta, a jedynie jego większe obszary leśne lub rolne (art. 26 pkt 2 u.pr.ł.); obszary te powinny zostać opisane w sposób pozwalający na ich jednoznaczną identyfikację. Postanowienia rozporządzenia Wojewody (...) z 22 grudnia 2005 r. są w tym zakresie nieprecyzyjne – nie pozwalają na kategoryczne ustalenie, czy na nieruchomościach, na których powstały szkody łowieckie, pozwany może realizować zadania z zakresu gospodarowania zasobami przyrodniczymi

(por. wyrok SN z 4 lipca 2002 r., I CKN 795/00) i – konsekwentnie – czy jest zobowiązany do naprawienia wyrządzonych tam szkód łowieckich. W efekcie, w tym fragmencie – ze względu na ich niejasność – zostały uznane za niezgodne z art. 2 Konstytucji RP (z wyrażoną w tym przepisie zasadą przyzwoitej legislacji), a równolegle – ze względu na to, że przepisy u.pr.ł. (art. 26 ust. 2) nie dawały upoważnienia do włączania do obwodu łowieckiego całego obszaru administracyjnego miasta – za sprzeczne z tą ustawą (wykraczające poza delegację ustawową) oraz art. 94 Konstytucji RP. W takiej sytuacji zostało przyjęte, że nieruchomości znajdujące się w granicach administracyjnych miasta Z. nie wchodzi w skład obwodu łowieckiego nr 202, w związku z czym to nie pozwany, ale Skarb Państwa (art. 50 ust. 1b u.pr.ł.) powinien wypłacić powodowi wynagrodzenie za powstałe szkody łowieckie. Przy takich ustaleniach powództwo zostało oddalone.

V. Koszty.

Przed wszczęciem postępowania powód został poinstruowany przez Marszałka Województwa (...) o tym, że odpowiedzialność za wyrządzone szkody łowieckie ponosi pozwany. W sytuacji, gdy powód działał w zaufaniu do informacji udzielonych mu przez organ władzy publicznej, istniały podstawy do odstąpienia od obciążania go poniesionymi przez pozwanego kosztami procesu (art. 102 k.p.c.; por. też wyrok SN z dnia 20 grudnia 1979 r., III PR 78/79).